

Til LO Norge
Samfunnspolitisk avdeling
Att: Roger Bjørnstad

Ser per e-post til rbe@lo.no

Oslo, 7. mai 2021

Høring om koronasertifikat – endringer i smittevernloven

Med over 9500 medlemmer er Creo Norges største kunstnerorganisasjon. Vi arbeider for å sikre medlemmene våre bedre lønns- og arbeidsvilkår, enten de er arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende. Alle som har inntekt fra kunstneriske eller kunstpedagogiske yrker kan bli medlem i Creo.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat om koronasertifikat hvor det foreslås et midlertidig nytt kapittel 4A i smittevernloven med regler om koronasertifikat. Formålet med de nye bestemmelsene er å etablere et system for sikker og verifisert dokumentasjon av vaksinasjonsstatus, immunitet etter gjennomgått koronasykdom og testresultat. Videre skal forslaget legge til rette for innføring av en kommende EU-forordning og gi departementet fullmakt til å effektivt regulere bruken av et koronasertifikat i forskrift når det er behov for dette.

Det fremgår av høringsnotatet at Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har vurdert og anbefalt at offentlige arrangementer kan være et område der koronasertifikat kan tenkes brukt. Folkehelseinstituttet vurderer slik bruk av sertifikatet på trinn 3 og 4 i den nasjonale gjenåpningsplanen som smittevernfaglig forsvarlig under gitte forutsetninger. Det vil da kunne være mulig å gjennomføre større arrangementer (dvs. økt antall deltagere) som ellers ikke ville vært akseptabelt av smittevernhensyn.

Creo er svært positiv til at det innføres et koronasertifikat, slik departementet foreslår. Vi er enig i at det er veldig viktig å få «hjulene i gang» så raskt som mulig, for å redusere ytterligere personlige og økonomiske skadevirkninger av pandemien. Innføringen av et koronasertifikat vil, slik vi ser det, kunne bidra til å legge til rette for en gradvis og kontrollert gjenåpning av samfunnet.

Spesielt for kulturbransjen, som er helt avhengig av publikum for å få inntekter, er det viktig at et slik koronasertifikat brukes aktivt for å få bransjen i gang igjen og gjør det mulig å gjennomføre kulturarrangementer. Det vises til at pandemien og regjeringens tiltak har vært katastrofale for kulturlivet i Norge. Det handler ikke kun om at samfunnet er tømt for kulturopplevelser, men også om en stor arbeidssektor hvor inntekter, omsetning og verdiskapning har gått tapt. Et koronasertifikat vil kunne gi kulturlivet en mulighet til å bygge seg opp igjen og skape kultur, men også arbeidsplasser og inntekt.

Creo påpeker imidlertid at det er viktig at forholdene legges til rette slik at man unngår lange testkøer, slik vi ser resultatet har blitt i Danmark. Helsedirektoratet har påpekt at en bruk av koronasertifikater i forbindelse med større arrangementer, forutsetter stor testkapasitet, fortrinnsvis utenfor det offentlige. Creo bemerker i den forbindelse at det er viktig at smittevernstiltakene og rutinene som pålegges arrangørene ikke blir så omfattende og kostbare at det ikke er praktisk mulig å gjennomføre arrangementet. Det vises her til at smittevernstiltak i forbindelse med et større arrangement fort vil kunne medføre store kostnader forbundet med bemanning, infrastruktur, logistikk m.m. Dersom arrangøren i tillegg pålegges å ha testfasiliteter på arrangementsområdet, vil dette medføre enda større kostnader og bli tilnærmet umulig å gjennomføre i praksis. Det vises til at dersom en stor andel av publikum ikke er vaksinert, kan det åpenbart bli en utfordring mht. testing av alle uvaksinerte på arrangementsområdet, og i utgangspunktet ser vi ikke at dette er praktisk gjennomførbart. Da må man eventuelt begrense testingen av publikum på arrangementsområdet til de som kan fremvise dokumentasjon på at de av ulike årsaker ikke kan ta vaksine.

I tillegg kan det åpnes for en godkjent og dokumenterbar hjemmetest, som må være utført under et døgn før arrangementet. For øvrig mener vi at alle kostnader i forbindelse med testing på arrangementer bør finansieres av det offentlige, da dette er en del av gjenåpningen av samfunnet etter en lang nedstengning, noe som vi mener er i alles interesse. Nedstengningen har allerede medført store tap for arrangørene og for kulturbransjen. Vi kan følgelig ikke se at dette er kostnader som det er naturlig å legge på verken arrangørene, publikum, artister eller underleverandører.

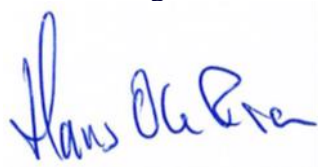
Et koronasertifikat vil også være veldig viktig for våre medlemmer, som i sitt virke er avhengig av å reise til andre land, spesielt innenfor EU. Så lenge EU-regelverket eksisterer, vil norske borgere kunne ha behov for et koronasertifikat ved reise til andre EØS-land. Det er viktig at Norge ikke vanskeliggjør situasjon for egne borgere ved å ha særegne regler og praksis for smittebegrensning. Spesielt de av våre medlemmer som i normalsituasjonen har hatt sitt virke i utlandet, på turneer og festivaler, har opplevd til dels store tap dette siste året. De har heller ikke hatt samme mulighet til å få kompensert sine tap gjennom regjeringens kompensasjonsordninger, da disse til dels har vært knyttet opp mot aktivitet innenfor Norges grenser.

Et koronasertifikat vil også gjøre det lettere å bevege seg over landegrenser, også utenfor EU, da man forhåpentligvis vil slippe karantenekrav slik vi har i dag. Dette vil ha stor betydning for mange av våre medlemmer som gjennom pandemien har hatt store problemer med å gjennomføre arbeidsoppdrag, herunder konserter/live-opptredener i utlandet pga. strenge karanteregler både i Norge og i landet de skal utføre oppdraget.

Departementet legger til grunn at behovet for de foreslåtte norske bestemmelsene er av midlertidig karakter, og foreslår derfor at det norske regelverket har gyldighet i 12 måneder i likhet med EU-regelverket. Creo er enig i denne tidsmessige begrensningen. En slik begrensning gjør det også lettere å forvare bruken av et slikt koronasertifikat, med tanke på at det således blir mindre inngripende overfor borgerne. Creo påpeker at det er viktig at bruken må opphøre når smittenivå og vaksinerings tilsier at det ikke lenger er behov for å ha restriksjoner for de som ikke er vaksinerte, slik departementet legger opp til i høringsnotatet.

Creo ser at bruk av koronasertifikater vil direkte eller indirekte kunne berøre en rekke prinsipielle og etiske spørsmål, slik departementer viser til. Creo støtter imidlertid de vurderinger og konklusjoner som departementet har gjort i denne forbindelse. Creo er enig i at det er rimelig, og ikke urettferdig, at vaksinerte og personer som har gjennomgått koronasykdom får lettelse. Slik departementet viser til, er vaksine gitt til dem med størst risiko for alvorlig sykdom og død, og ulikhetene i vaksinasjonsgrad er således gjort med det formål å gjøre denne risikoen lavest mulig. Hensyn til smittevernet totalt sett i befolkningen må tas med i betraktningen når man vurderer om lettelse for personer med koronasertifikat er aktuelle.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Hans Ole Rian".

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur